

תוכן

מבוא	3
1. חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999	4
1.1 גזל וסוד מסחרי	4
2. סעדים הניתנים בגין גזל סוד מסחרי	6
2.1 סעיף 23 – צו מניעת פרסום סוד מסחרי	6
2.2 סעיף 13 – פיצויים ללא הוכחת נזק	8
2.3 סעיף 14 – עיון מחדש בצו המניעה	8
2.4 סעיף 15 – מתן חשבונות	9
2.5 סעיפים 16-20 לחוק – מינוי כונס נכסים	9
2.6 סעיף 21 לחוק – השמדת נכסים	10
3. סיכום	11
4. ביבליוגרפיה	11

מבוא

במסגרת עבודה זו עומדת הסוגייה הנוגעת לגזל סוד מסחרי והאופן שבו ניתן להגן עליו. במסגרת ההגנה שניתנת לגזל סוד מסחרי, נבחן את חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, ובמסגרתו נבחן האם סעיפים 12-21 לחוק, מעניקים מענה הולם להגנה מפני גזל סוד מסחרי.

בפרק הראשון לעבודת מחקר זו, אקדים וארחיב באשר לחוק עוולות מסחריות, על אילו מקרים הוא חל ואילו הגנות עיקריות הוא מעניק. במסגרת פרק זה אבחן גם את הגדרת המחוקק לסוד מסחרי ולהגדרת הגזל בעניין סוד מסחרי ואילו סנקציות קבועות בחוק שמונעות גזל זה.

בפרק השני לעבודת מחקר זו אבחן את סעיפי החוק 12-21 בסקירה פסיקתית רחבה בכדי להבין האם בתי המשפט השונים עושים שימוש ראוי ונכון בסנקציות העומדות לרשותן ובכך מעניקים הגנה ראויה וטובה לסודות מסחריים או שמא הגנה טובה שכזו, לא ניתנת לבעלי הסוד.

בפרק השלישי לעבודת מחקר זו הוא פרק הסיכומים והמסקנות.

1. חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999

חוק עוולות מסחריות כולל ארבע עוולות – גניבת עין, תיאור כוזב, התערוב לא הוגנה וגזל סוד מסחרי. ההבדל שבין שלושת העוולות הראשונות שצינתי אל מול עוולת הגזל היא, כי שלושת הראשונות חלות אך ורק על עוסקים בלבד. כלומר, הנתבע בעוולות אלה (המעוול) נדרש להיות עוסק שביצע את העוולה בקשר לעיסוקו, והתובע (הנפגע) נדרש להיות עוסק שנפגע בשל העוולה בקשר לעסקו, והכל בהתאם לאמור בסעיף 4 לחוק.

לעומת זאת, העוולה של גזל סוד מסחרי נועדה להגן על אינטרס הסודיות המסחרית על ידי הטלת אחריות על מי שהשתמש בסוד מסחרי ללא הרשאת בעליו. בכך, מסייעת העוולה לבעל הסוד לשמור על היתרון הכלכלי שמקנה לו המידע הסודי על פני מתחריו.

חשוב לזכור – הרעיון המרכזי שעומד מאחורי חוק עוולות מסחריות עומד העיקרון כי חייבת לשרור הגינות מסוימת גם בעולם העסקים, כולל לגבי קניין רוחני של גוף עסקי.

המונח 'עוולה' הקבוע בחוק מזכיר לנו את פקודת הנזיקין ולא בכדי – קובע סעיף 11 לחוק כי על העוולות המוגנות בחוק עוולות מסחריות יחולו הוראות פקודת הנזיקין, בכפוף להוראות החוק. חשוב להדגיש כי עוולה היא למעשה "עבירה אזרחית", פעולה הנוגדת את עקרונות החוק שמבצע אדם (או ישות משפטית עצמאית אחרו) כנגד חברו וניתן יהיה להגיש כנגדו תביעה לפיצוי כספי. זאת בניגוד לעבירה פלילית שהיא מעשה שביצע אדם תוך שהוא עובר על הוראות חוק העונשין וצפוי בשל כך להיתבע על ידי המדינה באמצעות הגשת כתב אישום פלילי.

1.1 גזל וסוד מסחרי

בטרם אבחן את עבירת הגזל, חשוב להבין את מה ניתן להגדיר כסוד מסחרי.

סעיף 5 לחוק קובע, כי "סוד מסחרי" הוא מידע שמתקיימים לגביו כל אלה:

1. מידע עסקי מכל סוג
2. המידע אינו נחלת הרבים, להבדיל ממידע פומבי שנגיש לכל נפש חפצה ועל כן אינו יכול להיחשב לסוד מסחרי;
3. המידע אינו ניתן לגילוי כדין בנקל על ידי אחרים;
4. בעל המידע נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו. למשל: הגבלת הגישה למידע הסודי; נעילת המחשב שבו מאוחסן המידע הסודי; החתמת עובדים, ספקים ולקוחות על הסכמי סודיות; החתמת עובדים על הסכמי אי-תחרות ועוד.

בפסיקה הענפה נקבע, כי אין צורך שהמידע יהיה בבחינת חידוש, וגם אין צורך שהמידע הסודי יושג באמצעות השקעת משאבים על ידי בעל המידע; אך צריך שיתקיים בו מימד של סודיות. תנאי נוסף להיותו של מידע ראוי להגנה כ"סוד מסחרי" הינו כי סודיותו מקנה לבעליו יתרון תחרותי.¹

¹ ע"א 1142/92 וורגוס בע"מ נ' כרמקס בע"מ, פ"ד נא(3) 421 (1997)